

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 3 frt — kr.	Félévre . 5 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 50 kr.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A kereskedelem magyarsága.

Azt hiszi a tisztelt Lloyd-társaság, hogy Amsterdam vagy Rotterdam kereskedése talán német vagy angol, mivel hogy összes áruforgalma London és Németország felé tart? Minden nagykereskedőház, hajóvállalat vagy bank tart francia, német és angol levelezőt, de egyébként hollandus az egész ügyvitel. Hát Koppenhága talán orosz, mert Oroszországgal kereskedik? Se orosz, se német, se svéd, se angol, hanem dán. Hamburg csak egy kis republika volt, mégis világkereskedést üzött az angol és francia gyarmatokban. Kinában és Japánban és a spanyol Ameriában, ahol senki sem tudott németül s nem tud ma sem; mégis minden cég nem csak otthon, de fiókjaiban és megbizottjai által az idegen országokban németül vitte a kereskedést s német hajóskapitányok és tengerészek versenyeznek az angollal öt világrészben.

Ezeket a példákat hozzuk föl, mert nem akarunk a nagy nemzetekre, angolokra, francziákra, oroszokra hivatkozni, amelyeknek nemzeti kereskedésük van s megtartják nyelvüket és nemzeti egyéniségüket a külfölddel való érintkezésben is; míg ellenkezőleg minálunk a belföldi kereskedés is idegen. Mert hát azt felelik a Lloyd-társulatnál, hogy a nagy nemzeteknek könnyű a maguk nyelvén kereskedni, mert megértik őket, még az olaszt is a Közép-tengeren, de mi magyarok nem mehetünk se Bécsbe, se Prágába, se Belgrádba, se Bukarestbe, de még Triestbe és Fiuméba se magyar nyelvünkkel. Nekünk tehát kell a német, hogy a csehekkkel, olaszokkal, szerbekkel és oláhokkal üzletet folytassunk. Ennek azután az a következménye, hogy Pozsonnyal, Sopronnal, Zágrábbal, Eszékkal, Pancsovával, Temesvárral, Araddal, Szebenel, Brassóval, Kassával, Selmecczel, sőt talán Debreczennel és

Szegeddel is németül leveleznek nagy és kiskereskedőink s az utazó ügynökök mind ezt a világnyelvet terjesztik hazánkban.

Miklós Ödön, a párisi kiállítás kormánybiztosa, nem is a Lloyd-társaságban, hanem a budapesti kereskedő-íjak társulatában beszélt is már régebben a magyar kereskedésről; minek is szólt volna az öregekhez, azok már nem fognak megtanulni magyarul. De az ifjaké a jövő, övék az új század. Őket magyarul nevelték a kereskedelmi iskolákban s hazafiság is van lelkükben, minthogy már itt születtek. Övék a jövő század, övék Budapest, nekik jutott a föladat emancipálni Magyarországot Bécsből és Ausztriától s ide kapcsolni Magyarországhoz és a Duna metropolisához a Balkán-félszigetet. Tekintsék Budapestet, mint a hamburgi ifjak szülővárosukat, a honnan elszélednek, hogy vagyont szerezzenek és visszatérnek, hogy gazdagságukat élvezzék.

Az első jelenet.

— A társaságból. —

Ebéd után alig két hetes menyecske feleségemmel beszélgettém.

— Érdekes levelet kaptam ma az apádtól, szóltam neki.

— Ugy? Hol van? — kérdezte fiatal feleségem.

— Valahol a zsebemben... mindjárt megnézem. Mégis csak különös, hogy pár nap alatt milyen csomó levél gyűlik össze az ember zsebében! Azok közt lesz valahol... óh!...

Hirtelen eldugtam egy levelet.

— Milyen levél az!

— Milyen levélről beszélsz?

— Te nagyon jól tudod. Arról, a mit olyan hirtelen eldugtál.

— Nézd... itt az apád levele, szóltam és nem is hajtottam az ő kérdésére.

— Add ide a másik levelet.

— Miféle másik levelet? Hiszen én az apád levelét kerestem.

— Igen tudom, de én a másikat akarom látni, amelyet eldugtál a zsebbedbe.

— Melyik zsebembe?

— Ne bosszants? A kabátod oldalzsebébe.

— Ebbe a zsebbedbe?

— Igen.

— No ezt a levelet nem kell látnod!

— Miért ne! add ide!

— Azt igazán nem tehetem, édesem.

— És miért nem?

— Nem akarom, hogy azt a levelet lássad.

— Miért ne?

— Jer, sziveském, légy okos. Olvasd el a papa levelét!

— Kitől van az a levél, a melyet nekem nem akarsz megmutatni?

— Egy igen tisztességes valakitől, arról biztosítalak.

— Valami nőtől?

— Hm... hm...

— Nos... tudni akarom... látni akarom a levelet.

— Kérlek szépen, ne ragaszkodjál hozzá.

— Ugy! Van benne talán valami, a mi kellemetlen volna reád nézve, ha elolvassám.

— Dehogyan is van!

— Valami talán, amit szeretnél, hogy el ne olvassam?

— Éppenséggel nincs. Kérlek olvasd el az apád levelét.

— Az a nő talán felőlem ír valamit?

— Nem... igen... nem tudom. De miért nem olvasod az apád levelét?

— Sohasem bocsájtom meg neked, ha meg nem mutatod nekem azt a levelet.

— Sohasem bocsájtanál meg, ha megmutatnám.

— Esküvőnk napján nem ígértük meg egymásnak, hogy sohasem lesz egymás előtt titkunk?

— De, édes fiam, hiszen az nem titok. Csak azért nem mutatom meg neked, mert nem akarlak bántani.

— No lám... milyen gyöngéd vagy! Hát csakugyan egy más nőtől van és nem akarod megmutatni!

A feleségem zokogni kezd.

Egyszersmind pedig hazájuknak szereznek piacot, befolyást és dicsőséget.

Nem azt mondjuk, hogy ne tanuljanak nyelveket, vagy hogy elzárkózzak a külföldtől. Mindenik nemzet az egész világforgalomnak részese. Mégis mindenik megtartja sajátos karakterét s veszedelem nélkül nem rendelheti alá egyéniségét más idegen befolyásnak. Ezt nem teszi sem a szerb, sem az oláh, sem a görög, hát mi magyarok miért tennők?

Minél szorosabban összenő Budapest a magyar nemzettel, minél inkább azonosítja magát vele nyelvben, érdekekben és nemzetiségben, annál hatalmasabb lesz. Ezt bizonyítja ötven év története; de ne várjunk tovább tíz esztendeig sem, hogy kereskedésünk teljesen megmagyarosodjék.

Hogy e célzt elérjük, a magyar királyi államvasutak, a kereskedelmi minisztérium, a bankok és részvénytársaságok, de mindenek fölött a magyar kereskedőifjak föladata.

A kvóta-emelés története.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Ama sokszor hangoztatott kérdésre vonatkozólag, hogy *miért kellett a kvótát Magyarország terhére már most emelni*, jól értesült forrásból fővárosi tudósítónk a következőt jelenti:

Két okból feltétlenül szükséges volt, hogy a kvótát már most emeljék: az egyik a *tiszti fizetések emelése*,

— Azt mondom, hogy nem egy más nőtől van.

— Hát még hazudsz is? Az előbb azt mondtad, hogy igen.

— Bocsánat! Én csak azt mondtam, hogy egy nőtől van!

— Nos hát! Ha egy nőtől van, csak egy más nőtől lehet. Az ilyen kifogás igazán nevetséges.

A feleségem folyton zokog.

— Nos hát nem bánom, ha mindenképp látni akarod a levelet, fogd, itt van! A levelet odadobom az asztalra.

— Nem akarom látni, miért nem mutattad meg mindjárt?

Az asszony még sir egy kicsit, aztán lopva oda néz a levélre. Hirtelen a kezébe fogja.

Hogyan! Hát még fel sincs bontva. Különös! Oh... te szívtelen ember!... Hiszen ez az a levél, melyet még a mult kedden adtam át neked, hogy beledobod a levélszekrénybe!

A függöny legördül.

a melybe osztrák részről csak ugy egyeztek bele, ha a kvóta-emelés folytán a költség többletből Magyarország az eddiginél nagyobb hányadot visel. Tényleg, az idei közös költségvetésben a katonatiszti fizetések jelentékenyen felemelt előirányzattal szerepelnek. A máaodik ok jelentékenyen súlyosabb természetű és előreláthatólag csak a jövő évben fogja éreztetni hátrányos befolyását.

A hadügyminiszteriumban ugyanis a jövő évre *új ágyúk és löszerek beszerzését tervezik*. A terv nem új, keresztülvitelét a két kormány akadályozta eddig. Különösen az osztrák kormány vonakodott az új költségbe belemenni és megtagadta hozzájárulását mindaddig, míg a kvóta Magyarország rovására nem emeltetik fel. Az ügy ezen stádiumában *Fejérváry Géza* b. honvédelmi miniszter egy expedienst ajánlott, amelynek megvalósítása kétségtelenül nagy örömet keltett volna az országban. A miniszter u. i. azt ajánlotta, hogy *az új ágyúkkal a magyar honvédség látassék el, úgy, hogy a szükséges új ágyúkat a magyar állam maga, a saját költségén szerztesse be*.

Ezt a tervet legfelsőbb helyen nag, tetszéssel fogadták, azonban ugy a közös hadügyminiszter, mint az osztrák kormány ragaszkodik ahhoz, hogy *az új ágyúk a közös hadsereg részére szerztesse be*.

És tényleg, hosszú huzavona után ily értelemben történt a döntés. Az utóbbival kapcsolatban merült fel a vezérkar közössé tétele, a melyre nem lett volna szükség, ha a honvédség saját ágyúkkal rendelkezett volna. Így történt, hogy az ágyúkat is elvették tőlünk, de a költségtöbbleteket is velünk fizettetik meg. Az új ágyúk beszerzése 100 millióba fog kerülni.

Vita a század kezdete felett.

A huszadik század kezdete sok vitára szolgáltat alkalmat. Ma egyszerre mi is két érdekes véleményt kaptunk. Az egyik szerint még nem köszöntött be az új század, a másik szerint igen. Minden kommentár nélkül adjuk a két véleményt.

Vilmos császárnak nincs igaza.

Bocsásson meg a hatalmas uralkodó e vakmerő kijelentésért, de nincs igaza abban, hogy a 20-ik század már január elsején kezdetét vette. Mert az 1900-ik év még a 19-dik századnak utolsó elvitázhatatlan és elidegeníthetetlen esztendeje s azt annak állományából eltüntetni, annak testéből kimetszeni semmiféle hatalommal nem lehet.

S ezt mi hajlandók vagyunk a leg-egyszerűbb módon be is bizonyítani — és pedig Vilmos császárnak — a kitünő katonának, a kiről tudjuk, hogy minden egyes harcosát számba szokta tartani s éles látásával rögtön észrevenné még béke ide-

jén is, ha a reá bizott katonai létszámból csak egy katona is hiányoznék. Kezdjük tehát azon, hogy helyettesítsük a XX századot 20 század katonával, vagyis 2000 emberrel s adjuk ezen 20 századból az elsőt az angol királynőnek 100 emberrel, a másodikat a dán királynak, a harmadikat a mi királyunknak és így tovább 18 uralkodónak, a kik elvitték az első 1800 katonát.

A 19-dik compániát most már juttassuk *Vilmos német császár* ó Felségének, a 20-dikat pedig a *francia köztársaságnak*.

A német császár századának legényeit a nagyobb pontosság kedvéért numerizáljuk is meg és kezdjük el az 1801-en egészen 1899-ig; kisül, hogy van neki 1—99-el jelzett, tehát 99 embere, mert hiszen az 1899 után következőt már maga is a 20-ik századhoz tartozónak vallja.

Ám legyen. E szerint az 1900-dik számú katona már a francia köztársaságé lévén s hozzászámítatván még az 1901-től 2000-ig számozott 100 ember is, arra érredünk, hogy a francia köztársaság századába voltaképen 101 katona jutott. Ime tehát ezt eredményezi a Vilmos császár által felállított tétel, hogy a míg az ő századában csak 99 embert találunk, addig a francia köztársaságéba 101 jut. Már pedig, hogy ebbe a németek hatalmas és zseniális uralkodója — a francziák revánzs-hevülete daczára egy könnyen belenyugodnék, kénytelenek vagyunk kétségbe vonni, mert 2 ember különbség egy század katonaságnál már érezhető.

Mikor kezdődik a 20-ik század?

A 20-ik század 1900. év január 1-én kezdődött, mert 1900 év vagyis 19 század elmúlt. Tévednek, a kik azt vitatják, hogy még egy év múlva lépünk a 20-ik századba, érvül hozván fel, hogy 1-én kezdődött a század, tehát 1-én kell annak végződni. Nem az 1-ső évvel, hanem annak 1-ső napjával január 1-el kezdődött az és csak 365 nap múlva született meg az 1-ső év. 1899 után is lemorzsolunk 365 napot vagyis egy évet, tehát betöltöttük az 1900. évet, azaz a 19. századot.

Igy az az állítás, hogy az 1901 után lépünk a 20-ik századba, olyan bölcselkedés, ami pecsenye és jó bor élvezete közben megengedhető, de a $2 \times 2 = 4$ megdöntetlen valóság szerint nem.

Mért írunk így: folyó év, hiszen ez világosan bizonyítja, hogy az az év nem mult el amit írunk, mondják mások. Hát kérem az igaz, hogy az az év folyik, de lefelé a hátunk megett azt elhagytuk. Elhagytuk a 19-ik századot és én a 20-ik század első napján kívánom, hogy szeretett városunk minden lakója a századból neki jutandó időt egészségben, boldogan, Istennek tetsző módon töltse el.

POLITIKAI HIREK.

Az osztrák válság. Bécsi politikai körökben befejezettnek mondják a Wittek-minisztérium misszióját és azt hiszik, hogy a legközelebbi napokban ki fogják nevezni a végleges hivatalnok-minisztériumot, a

melynek élén Körber fog állni. Az új minisztérium többi tagja még nincsen kiszemelve, miután a király holnap elutazik a radmeri udvari vadászatra, a honnan csak január 5-én érkezik vissza. Csak ezután indul meg a tárgyalás az új miniszterek kinevezése iránt.

A magyar delegáció. A külügyi albizottság január 8-án délelőtt 10 órakor Bécsben ülést tart, a melyben hitelesítik Falk Miksa dr. előadó jelentését. A delegáció első plenáris ülése, a melyen ezt a jelentést is tárgyalni fogják, a bizottsági ülést követő legközelebbi napok egyikén lesz.

A szentesi választás. Pázmándy Dénes, a szentesi függetlenségi és 48-as kör jelöltje, csütörtökön utazik Szentésre s szombaton fogja megtartani programbeszédét. Kisérétében több függetlenségi párti képviselő is lesz, többek között Polonyi Géza.

TÁRSAS ÉLET.

Carmen saeculare.

Az „István“ gőzmalom munkásai önképző körének
1899 Sylvester esti multságára
irta: **Dr. Benedek János.**

Mi reccog, mi ropog a rengeteg erdőn,
Mi zúg-lúg az éjben lánatos kesergőn?
Nézzétek csak amott a százados tölgyet
Roskadozó törzse csüggetegen görnyed,
Télvihar vad dühe letarolta díszét.
Sorvatag gyökereit szű-sereg örlé szét;
Éjféli szélroham most ellene lázad:
Kidőlt az öreg tölgy: a letűnt évszázad.

No, nem sok olunk van busulni miatta,
Több bánat, mint öröm tanyázott alatta,
Folytak a vérengző gyilkos testvér-harcok,
Könyzápora mosta a sok boros arcot.
Végző perczében is ellenünk tört újra:
Mint a kapzsi ánglus az ártatlan búrta;
S hogy zengjünk felette szomorú gyásznótát:
Örökül ránk hagyta a magasabb quótát.

Nyomorgott a szegény, télvi időn fázott:
Nagy husú gazdag úr bőségben pompázott.
Fen hordta az orrát a büszke, hatalmas,
Szegény legény neve csak az volt, hogy „hallgass!“

A szabadság noppja kisütött az égre,
Majd belefult a sok kiözönlő vérbe;
Fegyverben ma is a sok művelt náció,
Ez oszt az igazi civilizáció.

Testvér a testvérét mardosta, gyilkolta...
Te vérengző század, eredj a pokolba!
Szürünket-lelkünket százszor megsebezted,
Reményünk rablója: öröm a te veszed.
Utánad bocsátunk egy keserves sohajt,
De lelkünk te nálad jobb századot ohajt;
Felénk int emennek ifju csemetéje:
Bizalommal nézünk csengve fejeje.

A borongó multnál szebb lesz s jövendő,
Több örömet hoz tan az új száz esztendő.
Nem típor le durván a sors zivatarja:
Béke, öröm, áldás mosolyg a magyarra.
Nem lesz annyi ezer gyamoltalan özvegy
S ha akad: mindannyi megint csak férjhez megy;

*Nem didereg éhen, mert nem lesz szegénység,
De árad a bőség, virul az egészség.*

*Beköszönt az új év malacz-presenyével,
Fris kalács csalogat teli kemenczérel;
Mosolygó pofával vigyorog ránk Vincze,
Potrohos hordókkal telik minden pincze.
Meg se bírjuk talán, ugy dől ránk az áldás,
Az „István“ malouban nem lesz szegény munkás;
Boldogan, bőségben valamennyi éljen,
Igy adja az Isten az új század évben!*

VIDÉK.

A dohánybevéltás eredményéről — mint a „Magyar dohány-újság“ írja — nem a legkedvezőbb hírek érkeznek; — így például a nagy-károlyi körzetben eddig igen sok a kihányás, nedves dohány azonban nincsen. Január másodikán 18 beváltási körzetben veszik át a dohányt.

Schlauch biboros gyásza. Schlauch Lőrincz dr.-t, Nagyvárad biboros püspökét súlyos csapás érte. Édes testvére, özv. Schmidtne szül. Schlauch Erzsébet Bécsben, hol fia, Schmidt Antal dr. orvos közelében töltötte özvegysege előre haladt napjait, tegnap életének 80-ik évében jobblétre szenderült. A gyász alkalmából a biborosnál számosan fejezték ki részvétüket. A biboros palotájában január elsején nagy ebédet terveztek, ami most a gyász miatt elmaradt.

Új református templom. A várad-velencei ev. ref. hívek egy városrészükön emelendő templom építése iránt indítottak mozgalmat. Már több éven keresztül ennek költségeire tartották látogatott báljaikat s tették félre azok jövedelmét s most azt hiszik, hogy hozzáfoghatnak a nagyon nélkülözött templom építési munkálataihoz.

Halál az oroszlanketrecben.

Saját tudósítónktól. —

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a bécsi állatkertben.

Egy Rudovszky nevű állatkerti szolgálmint rendesen, ki akarta tisztítani a gondjaira bízott oroszlanok ketreczét, a minék az a mechanikája, hogy az állatokat egy kisebb ketreczbe hajtják, ennek ajtaját elzárják és így tisztítják ki az üres ketreczet.

Rudovszky azonban ma nem így járt el. Az oroszlanok jelenlétében látott a tisztogatáshoz, sőt annyira ment a vakmerőségben, hogy kinyitotta a szomszéd ajtaját is, melyben szintén három oroszlan volt.

Abban a perczben, mikor az ajtót felnyitotta, az egyik nőstény oroszlan neki ugrott és a nyakán véresre sebezte. Ugyanekkor hátulról két oroszlan ugrott reá, úgy, hogy a szerencsétlen ember a földre rogyott.

Az oroszlanok neki estek és tépték, harapták, mialatt ő kétségbeesett hangon kiáltozott segítségért. Nehány mentő oda is sietett és ezek mindenféle módon, tüzes rudakkal, jeges fecskendőkkel igyekeztek véget vetni a rettenetes látványnak, de az oroszlanokat nem sikerült elriasztani áldozatjuk mellől, mígnem szalmát dobtak a ketreczbe és meggyújtották.

A lángok mégis szétkergették a besttiákat, de már késő volt. Rudovszky helyett csak egy irtózatosan összeroncsolt holttestet tudtak kihuzni a ketreczből.

SZINHÁZ.

A baba operett tegnap este nagy közönség előtt került előadásra s jó lehet hirtelen vették felé, mégis gördülékeny, összevágó előadásban. Szólisták és kar egyaránt derekasan rászolgáltak a dicséző szavakra. Különösen F. Kállay Lujza és Perényi Margit vették ki megérdemelt részüket az elismerésből.

A görög rabszolga. Szintársulatunk dalos személyzete az idény legnagyobb sikerre számító „Görög rabszolga“ című operette betanulását már befejezte. Sidney Jonest a Gésák világhírű szerzőjét gazdag invencziója itt sem hagyta cserben, úgy hogy a Görög rabszolga méltó párja a Gésáknak. Az angol színpadok után először a magyar színpadokon került színre, legutóbb Bécsben játszották siker mellett. A görög rabszolga diszleteiből a második és harmadik felvonásbeli rózsasalugas gyönyörködtető lesz. A darab azonkívül három primadonnát foglalkoztat, Bödi Ellát (Aspázia), F. Kállai Lujza (Autonia) és Sárosi Paulát (Iris), kik nemcsak összesen, de külön-külön is biztosítják a darab sikerét.

A mai előadás. Az igazán jó vigjátékok barátai ma nem maradhatnak el a színházból. Don Caesar de Bazán-t, ezt a mulattató, kedves és érdekes jelenetekben gazdag vigjátékot adják elő, amelynek czim szerepét Komjáthy János játssza. Elfogultság nélkül mondhatjuk, hogy Petrucció után ez Komjáthynek a legjobb szerepe. A mult évadban kitünő előadásban láttuk a darabot s erős a reményünk, hogy a mai sem fog mögötte állani.

Műsor: *Uszörtökön*, jan. 4-én „B“ bérletben, újdonságul először: *A menyem*. Vigjáték 3 felvonásban.

Pénteken, jan. 5-én „C“ bérletben, másodsor: *A menyem*.

Szombaton, jan. 6-án „A“ bérletben: *A tévedt nő*. (*La Traviata*). Opera 4 felvonásban Verdi től.

Vasárnap, jan. 7-én két előadás; délután 3 órakor félhelyárakkal: *Liliom Klári*. Eredeti népszínmű 3 felvonásban; este 7 és félórákor bérletszünetben: *1000 év*. Történelmi látványos színmű. Irta és zenéjét szerzette: Verő György.

Birkozás férj és udvarló között.

Debreczen jan. 3

Egy közeli illetőségű pikáns pöröcskében, mely a debreczeni bíróságtól indult ki, döntött most a kuria. Közcsend elleni kihágás miatt elítélt egy uri embert, a ki reálövöldözött revolvéréből a felesége lovagjára. Régi keletű már a história és csak annyiból érdekes, hogy tegnap fejeződött be a törvény előtt.

Két évvel ezelőtt játszódtott le az eset és akkoriban, meg azóta is nagyra sok szó esett róla.

Csinos, fiatal felesége volt a vádlottnak. Az asszonynak volt is hódolója. Különösen kitüntette kegyével egyik uri lovagját. A lovagi hódolás és szerelmi históriáról beszélt már mindenki, amikor tudomást vett róla a férj is. A szalonban ült, amikor hir-

telen megcsörrent az ablak. Odamene az ablakhoz és ott levelet talált. Akkor tette azt ott be a felesége udvarlója a szobába.

Felbontotta a levelet és mire végigolvasta, tudomást nyert mindenről. A levél rendkívüli módon fölizgatta. Revolvert tett a zsebébe és elrohant az udvarló lakására. Itt nagy dulakodás, majd verekedés támadt közöttük és e közben elsült a revolver és megsebesítette a csábító kezét.

A drámai birkózás ügye a bíróság elé került. A megsebzett ember jelentette fel a férjet életveszélyes fenyegetés, súlyos testisértés és emberölés kísérletének büntetése miatt. A feljelentésben kérte azt is, hogy a férjet tartóztassa le a hatóság. A férj szintén vádat emelt a felesége udvarlója ellen. Bepanaszolta testisértés vétsége miatt.

A tárgyalást még ez év elején tartották meg és a vádlottakat felmentették a vád alól. Az udvarló erre felebbezéssel élt és a kir. ítélőtábla el is marasztalta a férjet. Közönség elleni kihágás címén 30 frt fő és 10 frt mellékbüntetésre.

Ekkor meg a férj élt felebbezéssel. A királyi kuria tegnap döntött az ügyben. Tárgyalta a felebbezést és helybenhagyta a kir. tábla által hozott ítéletet.

A legfelső bíróság határozatát a legközelebbi napokban hirdetik ki a két férfi előtt.

UJDONSÁGOK.

*** Gyűjtés templomra.** Boldogult nagyasszonyunk Erzsébet királyné emlékére, tudvalevőleg a fővárosban, Örökimádás temploma név alatt, szép templomot állítanak, a melyre ország-szerthe megindult a gyűjtés. Ilyen gyűjtés folyt a debreczeni róm. kath. hívek között is, a kik nyolczszázhuszonhárom forintot adakoztak az új templom felépítésének költségeire.

*** A levelező közönség tájékoztatására.** A nagy közönség tájékoztatására ismételtelen megírtuk, hogy új évtől kezdve új postai értékek kerültek forgalomba. — Az új értékek korona és fillérekben vannak számítva. — Egyben azt is tudatjuk, — hogy az ajánlott levél ára két és fél krajczárral azaz öt fillérral megdrágult. Most egy ajánlott levélért harminczöt fillért kell fizetni. Minden levél ajánlási díja 25 fillér és ezen kívül a helybeli levélért hat, a vidékiért tiz fillér fizetendő. A régi bélyegek azonban még érvényesek. A pénz feladásra szolgáló postautalványt csakis úgy fogadják el, ha azon a kitüntetett érték koronákban van kiszámítva.

*** A debreczeni országos vásár.** A debreczeni legközelebbi országos vásár január 8-án, azaz hétfőn veszi kezdetét és a következő sorrendben tartatik: Hétfőn, kedden, szerdán lesz a bőr, gyapju, méz, dió, továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár. Szombaton és vasárnap a sertésvásár. Vasárnap és hétfőn lóvásár. Hétfőn és kedden baromvásár.

*** Az öngyilkosok állapota.** Lapunk tegnapi számában két öngyilkosságról számoltunk be, melyet egy gyermek ifju és egy

végzett gazdász követett el. Mindkét öngyilkos jelölt a kórház sebészeti osztályában fekszik. A kis fiu Borus József állapotában, a ki megmérgezte magát, kedvező javulás állott be s valószínűleg fel fog épülni betegségéből. Az öngyilkos gazdász állapota azonban súlyos, sőt lehet, hogy mire e sorok megjelennek meg is szűnt élni. A mióta a kórházban fekszik egy perczig sem tudott aludni a fájdalomtól. Tegnap este kívánságára papot hívtak hozzá, a kinek előbb meggyónt, majd az feladta neki az utolsó kenetet.

*** Vasútasok mulatsága.** Ki ne emlékeznék a vasuti altisztek múlt évi mulatságára, a mely a gépjavitó műhelytelepen folyt le. Az volt a tavalyi báli évad legnépesebb mulatsága s több mint háromszáz pár tánczolta ott a négyeseket. A mulatságra külön vonat vitte ki és hozta vissza a vendégeket. A vasuti altisztek ezzel az estélylyel megalapították rendezendő tánczvigalmaik jó hírnevét s azért van most erős bizodal-munk, hogy az idei még fényesebben fog sikerülni. Mert az idén újra rendeznek ilyen tánczvizalmat s azt február hó 7-én az Arany Bika szálloda disztermében tartják meg. A meghívók szétküldését a napokban kezdik meg.

*** Az iskolák megnyitása.** A debreczeni összes elemi iskolákban ma kezdetét veszi a tanítás. Megnyílnak az óvodák is és ma már az óvodaköteles gyermekek is fel-mehetnek az óvodákba.

*** Ajánlat jégvételre.** A városi vágóhidon mesterséges uton előállított műjég forgalomba hozását a tanács magánvállalkozókra bizta. A vállalkozókkal kötött szerződés lejárt s most a város pályázat útján akarja kiadni újra vállalkozónak a műjég forgalomba hozását. Az ajánlatok január 23-án délutáni öt óráig adandók be a polgármesteri hivatalhoz. — Az ajánlatok felbontása másnap délelőtt történik meg.

*** Sorshúzás és sorozás.** A folyó évben megtartandó fősorozáshoz az előkészületek a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által befejeztetett úgy, hogy a sorshúzás folyó hó 10-én délelőtt 9 órakor a városház nagy tanácstermében meg fog tartatni. A folyó évi sorozások pedig márczius hó 23-tól 28-ig tartatnak. Mire az állításköteles ifjak figyelme felhivatik azzal, hogy a kik még összeírásuk végett nem jelentkeztek, sürgősen jelentkezzenek.

*** Riadalom az utcán.** Nagy Riadalom támadt tegnap délután 3 órakor a Széchenyi-utca végén. A riadalmat egy elragadt ló örült vágatása okozta és hogy nagyobb szremséftlenséget nem idézett elő, tisztán a véletlennek tulajdonítható. A Térei kereskedő petroliumot szállító kocsija elé fogott ló menet közben valamitől megijedt és örült vágatással vonszolta a petroliumos kocsit. Az elragadt ló a járda felé rohant és akáczfába ütközött, amitől a kocsit felfordult és a kocsis a ló alá került. Szeren-

csére a kocsisnak semmi baja nem történt, csupán több bádogtartóból folyt ki a petrolium és az akáczfa, melynek a ló neki rohant, törött ki.

*** Nöegyleti gyűlés a vigestély ügyében.** Tisztelettel kérem a választmány, általában a nöegylet érdeklődő tagjait, hogy a f. hó 13-án rendezendő vigestélyre való előkészületek megtétele végett e hó 3-án azaz Szerdán d. u. 3 órakor lakásomon mulhatlanul megjelenni sziveskedjenek. *Veresné Szathmáry Teréz.*

*** Az özvegy köszönete.** Egy év előtt történt, hogy a háziezred fegyverművese: Shlotter Pál tragikus véget ért. Vadászaton volt s mikor a fegyvert a szekérről le akarta venni, beleakadt a ravasz egy ponyvába, a fegyver elsült s a sörétek beforodtak a vállába. A sérülés vérmérgezést idézett elő és Schlotter Pál belehalt. A föld megszik-kadt hamvai felett és azt hinnők, hogy csak özvegye és árvái szívében maradt meg emléke. Most azonban meggyőződünk róla, hogy a tragikus véget ért fegyverműves emlékére és árváiról sem feledkezett meg a háziezred derék tisztikara és nemes szívvel rendezett gyűjtést a maga körében, hogy az árvák ünnepét boldoggá tegye. — Ezért mond köszönetet az alábbi sorokban a fegyverműves özvegye:

A 39. gyalogezred tisztikara az ünnepek alkalmából nemcs szívvel emlékezett meg árváimról s harminczkét koronát küldött nekik. Hálás szívvel mondom ezért az előttem nagyrebcsült tisztikarnak, kis árváim nevében is köszönetet. Özv. Schlotter Pálné.

A tisztikar humanitása, hogy az elhagyott özvegy és árváiról nem feledkezett meg, magában hordja a dicséretet.

*** Gör. katolikusok éjfél-i istentisztelete.** A gör. kath. karácsony alkalmából, értesítettnek ez uton is a görög katolikus hívek, hogy Dr. Volafka Nándor vál. püspök kegyes engedélye folytán a róm. kath. templomban, a folyó hó 5-ik és 6-ika közötti éjjel 12 órakor gör. kath. istentisztelet fog tartatni. Ez alkalommal Ungvárról hozott két egyházi énekes a görög kath. ritus szerint fogja énekelni a férfi kántust.

*** Egy-, öt- és ötvenforintosok.** Szinte el is felejtettük már az egyforintos papírpénzt, olyan régen kivonták a forgalomból. Sokáig nehezen vált meg tőle a közönség; nemcsak azért, mert a mai pénzzsükében leledző világban az egyforintos is valami, hanem kivált azért, mert papírfarmájában a többi bankó szomszedságában meghúzódva, nagyobb volt a tekintélye az egyforintosnak: az ember nem szánta rá magát olyan könnyen, hogy felváltsa. Pár nap múlva már nem lesz érdekes nagyon epekedni a papírfarintos után, mert ujév napján elveszti értékét; már most is csak az állami pénztáraknál lehet beváltani ezüst pénzre. Akinek volt belőle, bizonyosan jó előre beváltotta már, kisebb összegű egyforintosokat még az utolsó napokban is vittek az állami pénztárakba; hogy még ezután is jöjjenek az utolsó két napon, arra már alig lehet számítani. Pedig az állampénztárak számításai-ból kitünik, hogy még hatvanötezer egyforintos

államjegy maradt beváltatlanul. Ez összeg elkallódottnak tekinthető s a jövő év elején ezt az összeget végleg leírhatják a közös függő adósságból. A kormányok megtették már az előkészületeket a többi államjegynek, az öt és ötvenforintosoknak bevonására mert ezek helyébe tudvalevően korona értékű pénzt bocsátanak. De a tényleges bevonást mindaddig nem kezdhetik meg, míg el nem készülnek azoknak a pénzjegyek előállításával, amelyek a bevont államjegyeket pótolni fogják a forgalomban. Bizonyosra vehető tehát, hogy az államjegyek forgalma legalább még egy esztendeig megmarad a mostani mértékben, vagyis a jövő esztendőben is forgalomban lesz még kerekszámban száztízmilliónyi ötvenes és tizenhárom milliónyi ötforintos államjegy.

* **Eltűnt sertések.** Kardos Imre fancsikai lakos kellemetlen új esztendőre ébredt. Hat darab sertését valaki szépen kivezette az óból s odébb állott velök. A rendőrség most szorgalmasan keresi a tolvajt, a kit valószínűleg el is csíp.

* **A magyar ipar szempontjából** nagy jelentőséggel bír az a megállapodás, mely *Hegedüs Sándor* kereskedelmiügyi miniszter kezdeményezésére a magyar áruforgalomnak Románián át a keletre való vitele érdekében legutóbb létesült megállapodás értelmében a román vasutak, valamint a román tengeri hajózás vonalai a magyar árucikkek forgalmának az eddigieknél jelentékenyen mérsékeltebb tarifákat engedélyeztek, a mi által lehetővé válik, hogy a magyar áruforgalom a Fekete-tenger és az Archipelagus kikötői felé nem a kerülő uton, Fiumén át, egyenes uton, Románián át hanem közvetlenül fog vezetni. Ez a magyar iparra nézve új korszakot jelent, mivel annak termékei, már az olcsóbb díjtételek folytán is új piacokat fognak nyerni. A tarifa leszállítás mértékét illusztrálja az a tény, hogy az eddig tonnánként fizetett 10, 12 és 14 franknyi díj helyett a hajószállítási költség ezentúl a Fekete tenger kikötőjébe 4 francot, más kikötőkbe 5 francot fog kitenni. A magyar kormány körülbelől 100 vasuti állomást állapított meg, amelyekből a galaci és konstanzi kikötőkre nézve, közvetlen tarifa állapított meg, mely két kikötőn át fognak a magyar áruk vizen tovább szállíthatni.

* **Tiltakozás a kikoszarás gyanúja ellen.** Némely városban a lapok nyilttéri rovata sokkal érdekesebb a lap beltartalmánál. Ötletes nyilttéri közleménnyel találkoztunk a Brassói Lapok legutóbbi számában, a hol egy uri ember tiltakozik a gyanúsítás ellen, mintha őt kikoszarzták volna. Ime az érdekes védekezés:

Nyilt-tér.

Azon állhírekre vonatkozólag, mely szerint engem egy kisasszony kikoszarzott volna, ez uton hozom tudomására mindazoknak, kik irántam ily jóindulatu érdek-

lődést tanusítanak, hogy nekem nőstülési szándékom ez ideig nem volt s ezen mendedonda nem egyéb rosszakaratu híresztelésnél.

Szende Gyula,
máv. vámtiszt.

* **A Debreczeni Ujságot** most már új alakjában, izléses, Debreczen város könyvnyomdáját dicsérő kiállításban adjuk olvasó közönségünk kezébe. Nem riadtunk vissza a nagy áldozattól, a mely a lap ilyen kiállításával jár, mert erős reményünk és bizodalunk van a mi szeretett olvasóközönségünkben, hogy méltányolni fogja ezt az áldozatot és ismerősei körében is terjeszteni igyekszik lapunkat. Daczára a nagy áldozatnak, lapunk előfizetési árát nem emeltük fel és marad továbbra is olyan páratlanul olcsó, mint volt eddig, hogy a szegényebb ember is megrendelhesse. A Debreczeni Ujság előfizetési ára korán reggel házhoz hordva egy negyedévre 1 frt 50 kr., egy hónapra ötven krajczár. A Debreczeni Ujság egyes számainak ára két krajczár. Kapható minden tőzsdében és az utczai elárusítóknál.

TÁVIRATOK.

Kivégzett gyermekgyilkos.

Budapest, jan. 2. Hummel Juliát, aki gyermekét a legirtózatossabb vadsággal ölte meg, ma Bécsben kivégezték. Egész az utolsó pillanatig sirva hangoztatta, hogy ártatlan, férje a bűnös.

Gyilkosság tévedésből.

Fiume, jan. 2. Fiume városát szenzációs eset tartja izgatottságban. Két fiatal tengerészeti hivatalnok, mind a kettő magyar fiu, tragikus halálának az esete ez.

Mind a ketten hivatalnokai voltak a magyar tengerészeti irodának. Az egyiket Baborszkynak, a másikat Rudánnak hívták. Elválhatlan jó barátok voltak s hacsak idejük engedte, mindig együtt jártak. Tegnap este is ilyen szabad idejük lévén, elmentek egy vendéglőbe s együtt mulattak. Mulatás közben Rudán panaszkodott barátjának, hogy nem jól érzi magát, mert nagyon, sőt mindjobban fáj a feje.

— Soha se busulj azon, mondta Baborszky, — van nálam egy antipirin, majd segít az, vedd be.

Rudán elfogadta és bevette a pört. A fájdalom azonban nem

szűnt meg, sőt erősebb lett, úgy hogy Rudán nem tudott tovább maradni és haza ment lakására, ahol lefeküdt. Többet nem is kelt fel. Néhány órai kínos szenvedés után reggelre meghalt. Az eset feltűnést keltett. A vendéglőben többen voltak tanui, hogy Baborszky port adott Rudánnak s ezen az alapon gyanakodni kezdtek. A vizsgálat konstalálta is, hogy az a por, amit Rudán bevett, nem antipirin, hanem strichin volt. Ez okozta halálát.

Baborszky nem tudja, hogy kerülhetett hozzá a strichin, de valószínűnek tartja, hogy a gyógytárban, vásárlás közben történt a tévedés. Barátjának halála különben mélyen megrendítette, egész nap buskomor volt, nyugalmát, helyét nem találta sehol és este agyonlőtte magát.

Egy politikus halála.

Budapest, jan. 2. Sikk Sándor dr. ismert fővárosi ügyvéd és politikus, aki mint publiczista is ismeretes volt, ma vesebajban meghalt.

Két évi katonai szolgálat.

Budapest, jan. 2. A pénzügyi bizottság ma tárgyalta a honvédelmi tárczát. Az ülés folyamán Pulszky és Gajáry, később báró Fehérváry honvédelmi miniszter érdekes nyilatkozatokat tettek. Kilátásba helyezték ugyanis a két éves katonai szolgálat legközelebbi életbeléptetését.

Fejérvári Géza báró honvédelmi miniszter nem mondott ellent, sőt a két évi szolgálatot rendszeresíthetőnek tartotta. A bizottság ezután a honvédelmi tárcza költségvetését megszavazta.

Polonyi Géza és Kléh István üdvözlése.

A „Saskör“ küldöttsége Hadházy Sándor h.-elnök vezetése alatt az új év alkalmából üdvözölte elnökét Polonyi Gézát és tiszteletbeli elnökét: Kléh Istvánt Polonyinál Halóthy tolmácsolta a társas kör szerencsekívánatait, kiemelve annak a haza alkotmányos jogainak megvédésében a székes főváros érdekében önzetlenül és kitartó működését.

Polónyitól a küldöttség Kléh István lakására ment. Itt Polonyi üdvözölte Kléh Istvánt.

Elhunyt főrend.

Budapest, jan. 2. Batthyányi Géza gróf főrendiházi tag ma reggel szívszélhűdésben meghalt.

VEGYES.

Szerencsétlenül járt tanár. *Deniclovich* Kálmán trencsényi tanár az újév napjára megakart látogatni egy vidéken lakó ismerősét s már megindult a vonat, mikor a Zsolnáról Pozsonyba menő vonatra akart szállni. A vonat lépcsőjén valahogy megcsuszott, s oly szerencsétlenül bukott le, hogy a vonat kerekei közé került. Összetört tagokkal, haldokolva szállították el a katasztrófa színhelyéről. Már nem lehetett segíteni. A szerencsétlen tanár rövid kislődés után meghalt.

Aki nem ismeri a minisztertársát. A magyar delegáció legutóbbi ülésén történt. *Kreighammer* báró közös hadügyminiszter hosszas fejtörés után ezt a kérdést intézte a jelenvolt magyar miniszterek egyikéhez:

— Ugyan mondja meg, kérem, hogy is hívják a mostani osztrák pénzügyministert?

A magyar miniszter ránéz *Kreighammer*-re s látván, hogy a kérdés egészen komolyan van fölvetve, nem kisebb komolysággal válaszolja:

— *Jorkasch-Kochnak*.

— Ezek az urak, mentegetődzik *Kreighammer* b., oly gyakran váltakoznak, hogy az ember nem képes észében tartani a neveiket.

Gondolatában kétségkívül hozzátette a közös hadügyminiszter ezt is:

— És oly kevés ideig vannak az illető miniszteriurnak az élén, hogy nem is érdemes valami nagy gondot fordítani neveiknek a megtanulására.

Szerencsétlenség a Dunán. Pozsonyból jelentik, hogy Dévény közelében a napokban szomorú eset történt. Két ismeretlen ember akart az osztrák partról a Duna jégén átmenni, minthogy azonban a jég nem volt eléggé szilárd, betört alattuk, s mindketten a vízbe fultak. Holttestüket mindeddig nem találták meg.

Öngyilkos uriasszony. Hódmező-Vásárhelyt *Czibulka* János, a ki igen tekintélyes kereskedője volt a városnak, teljesen tönkrement s e miatt két éve agyonlőtte magát, özvegyét és két gyermekét a legnagyobb nyomorban hagyta hátra. Özv. *Czibulka* Jánosné a napról-napra nagyobbodó nyomorral nem tudott megküzdeni s azzal a kifogással vitte gyermekeit egy rokonához, hogy míg visszatér, viselje nekik gondját. Kiment az utcára s közvetlen az ablak alatt forgópisztolyal föbe lötte magát s szörnyet halt.

Méregkeverő nevelőnő.

— Saját tudósítónktól. —

Veszprém városában nagy izgatottságot kelt egy mérgezési kísérlet, melyet *Rosenberg* városi orvos ellen egy nála alkalmazott német nevelőnő követett el.

Rosenberg tegnap este gyanus körülmények között hirtelen megbetegedett. Azonnal orvost hívtak, aki konstataálta, hogy mérgezés történt s a gyorsan alkalmazott ellenszerekkel megmentette kollegája életét.

Csak ezután vették észre, hogy *Rosenberg* nevelőnője, egy fiatal gráci

leány, aki régebbi idő óta volt a családnál, eltűnt, s nem is került elő egész éjszaka sem. Ruháit, podgyászát sem találták meg. Valószínű volt tehát azonnal, hogy a mérgezési kísérletbe belejátszott az ő keze is.

A veszprémi rendőrség erősen nyomozza az eltűnt leányt, s annyit azonban már kiderített, hogy régóta rejtegetett boszu vihette rá tetteire.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Kopaszág gyógyítása villamossággal. A kopaszágot Dániában legújabbán villamos fényvel próbálják gyógyítani. A kopaszágai nynevezett gyógyintézetben több kopasz ember fejét naponként egy óráig tették ki a villamos fény hatásának és a haj a kopasz helyen nemsokára ismét kinőtt. Az egyik pacziens haja tíz nap múlva nőni kezdett.

A lakások nedvessége ellen kitünő szert fedezett föl egy Zürichben tanuló orosz diáknő, *Lepiloff* Katalin kisasszony. Ez az egyszerű szer abban áll, hogy a falakat gipsz vagy égetett mész és tengerisó réteggel vonják be. A sónak tudvalevőleg az a tulajdonsága, hogy mohón föl szívja és megköti a nedvességet. A fal tehát ilyen módon nedves marad, de a nedvesség nem megy át a lakás levegőjébe és így a lakók mindazoknak a betegségeknek, melyeket a nedves lakások okoznak, kitéve nincsenek.

MULATTATÓ.

Ez aztán gyorsaság.

Lóvasuti ellenőr: Uram, önnek féljegye van, pedig már nem gyermek!

Jogász: Már nem; de mikor felszálltam, az voltam.

Igy is jól van.

Két fölborozott választó együtt megy meghallgatni a képviselőjelölt programbeszédét.

— Ej komám — szól az egyik, akinek nagyon káprázott a szeme — nem látom a jelölt urat.

— Ne busuljon komám — felel a másik — látok én kettőt is.

Elragadtatás.

Koczavadász (aki az első nyulat lötte): No ezt spirituszba kell tennem!

CSARNOK.

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

— Hagyja csak kérem! Elájult! Óh, hiszen értem és méltányolni tudom, milyen hatással volt gyöngé lelkére ez a hír! ... Hagyja csak Andor... Majd meglocsoltam egy kis eczettel!... Magához tér mindjárt.

— Igen! Magához tér, de összetörte ez a hír örökidőkre az ő szíve nyugalma!

— Az Isten jó, az Isten hatalmas! Elvesztette az édes apja szeretetét, de meg-

maradt számára az egész községgé. A kik az elveszett szeretetért még nagyobb szeretettel igyekeznek boldoggá tenni.

A pap szavai rendkívül jól estek Andornak, aki epedő tekintettel nézett Margitra s nehezen várta, hogy az feinyissa szemeit.

Nem tartott sokáig!

Az eczettel való dörzsölés gyorsan hatott. Néhány percz múlva már megmozdult a szép leány, felnyitotta a szemeit s bágyadtan tekintett hol a papra, hol Andorra.

Csakhamar visszanyerte öntudatát s a mint felállott, megrezdültek ajkai, két szép szeméből megeredtek a könnycseppek és zokogva borult a pap vállára. A pap és Andor kölcsönösen igyekeztek megnyugtanni a szép gyermeket s valamennyire sikerült is ez nekik. Andor azután megköszönte a lelkipásztor előzékeny viselkedését és visszakísérte Margitot a kastélyba, ahol édes anyja már tudta a történeteket s nehéz szívvel aggódással teljesen várakozott reá.

Neki is minden erejébe, rábeszélő képességébe került, hogy megnyugtassa gyermekét, pedig neki magának is szüksége lett volna vigasztalóra.

— Kis anyám, — szól egy kis megnyugvás után Margit most már újra árvák és újra hontalanok vagyunk. A kastély többé nem a mi otthonunk, innen ki kell költözködnünk.

— Téved drága Margit, — sietett a megnyugtató felvilágosítással Andor. — A bácsi végrendelete szerint, éppen ez a birtok, a radványi uradalom a maguké. Ha valakinek innen ki kell költözködni, úgy az nem lehet más, mint éppen Homorné és a leánya Vera.

Igen gyermekem, — folytatta a felvilágosítást édes anyja, — úgy van, ahogy Andor mondta. — Édes atyád téged tett a radványi uradalom örökösévé s ebben a házban, ezen a birtokon te vagy az ur.

— És én ügyvéd vagyok, — vágott közbe Andor — miért lennék az, ha éppen azok jogait nem tudnám méltóképen megvédelmezni, akikhez engem a legforróbb szeretet kapcsol? Sietek is, hogy a legsürgősebb intézkedéseket megtegyem. Még idejében lépéseket kell tennem, nehogy az önök környezete alattomos módon bármi kárt tehessen, Csak kérem legyenek nyugodtan, távollétem alatt ne fogadjanak el senkit. Ha valaha, úgy most nagyon óvatossáknak kell lenniük.

A kölcsönös üdvözlések után Andor elsietett. Elhagyta a kastélyt s egyenesen a pap lakására akart menni. Utközben feltűnt neki az a nagy néptömeg, amely élén a lelkészszel tartott feléje.

Egyenesen a tömeghez sietett. Egyszerre, mint egy jelszóra megállottak valamennyien. Levették a kalapjukat s úgy néztek a történet után egészen sápadt ifjura. Andor a paptól kérdezősködött, hogy hová tartanak?

A pap azután elmondta, hogy a sötét hegyre mennek. Itt van a községből minden férfi, aki mozogni tud és hacsak lehetséges, lejutnak a szakadékba s vagy élve, vagy halva, akárhogy, de előhozzák az ő nemes szívü jöltevőjüket.

— Ugy van! Ugy van! — kiáltották egyszerre sok százan, — előhozzuk!

Andort megnyugtatta ez a nyilatkozat. Bátorító, lelkesítő beszédet intézett a néphez. Nem kellett a Homor jótékonyására hivatkoznia elég volt azt mondani, hogy ne engedjék, hogy a község tündére, Margit árva maradjon s már zugva törtetett előre a tömeg.

— Siessünk! — kiáltották — minden percz drága.

— Szerencse fel!

— Isten velünk!

— Áldás utunkra! — Ezek és ehhez hasonló kiáltások hangzottak fel s néhány percz múlva a visszamaradt Andor előtt

magasan szálló porfelhő jelezte, hogy hol haladtak a község lakói.

— Ugy, ugy, csak menjetek. Áldja meg az Isten minden lépésedet nemes törekvéseidben. A ti lelkesedésetek, a ti buzgóságotok hatalmasabb minden buzdító szónál. Most már bennetek van minden bizodalom.

A község lakói eltűntek szemei elől, ő pedig visszatért a kastélyba és sietve kereste fel Homornét. Együtt találta Verával. Még mindig arról a boldogságról beszélgettek, amelynek osztályrészeséivé tette őket a sors.

Andor megjelenése nem lepte meg őket, inkább szokatlan idegessége és izgatottsága volt kellemetlen hatással rájuk.

— Mindent tud? kérdezte Homorné.

— Mindent.

— Látja, látja! Ott voltam a férjem mellett. Szinte huztam vissza, hogy ne menjen olyan közel a szakadékhoz. Az a nagy csomó ember mind tanum, hogy kértem, könyörögtem neki s nem használt neki semmit. Nem hatott egyetlen kérés szavam sem, hiába, így volt megírva a sors könyvében.

Andor gyanusan nézte Homorné tette-tett kétségbeesését. Nem hitt egyetlen szavának sem. Csak az ütött szeget a fejébe, hogy az asszony a munkásokra, mint tanukra hivatkozott.

— Hát a kedves bácsi — kérdezte a tudor — nem hallgatott a figyelmeztető szavakra?

— Nem!

— A munkások ezt kiáltották?

— Igen!

— Csudálatos!

— Így van Andor, higgye el nekem.

Maga tudja mennyire szerettem férjemet; nem is lehet másként.

Andor hallgatott.

— Ebbe már bele kell nyugodnunk. Ez már másképp nem lehet, ezen nem segíthetünk! De ez a dolog ne ejtse kétségbe. Tudja nagyon jól, hogy mi bennünk megtalálja ugyanazt a forró, igaz szeretetet, amilyennel férjemiránt viseltetett. Mi éppugy megnyitjuk ön előtt hajlékunkat, éppen olyan, sőt nagyobb lelkesedéssel fogadjuk a leánnyal együtt. Maradjon közöttünk! Legyen a miénk! Boldoggá tesz bennünket, ha itt marad.

— Kedves néni — válaszolt Andor — éppen azért jöttem, hogy az ellenkezőjét jelentsem be. Nem maradok önök közt. Elmegyek.

— Miért?

— Nem köt ide semmi.

— Mi sem?

— Önök sem.

— Talán Margitékhoz huz a szive?

— Nem tagadhatom!

— Velük megy?

— Velük maradok.

Ez leverő hatással volt különösen Verára, aki bánatosan nézett Andorra és nehéz szívvél hallgatta minden szavát. Mikor pedig elment, csaknem sírásba tört ki. Anyja észrevette ezt, megölelte, megsimogatta és bátorítólag szólott hozzá:

— Ne féltsd Andort. Ő nem fog elmenni. Jól tudom, hogy itt marad közöttünk... Még semmit sem tud férjem második végrendeletéről, azt hiszi, hogy úgy van minden, ahogy azelőtt volt, s azért közeledik inkább Margitékhoz, mert biztosra

veszi, hogy Radvány minden hozzátartozójával az övék. De ha megtudja, hogy nem úgy van, gyorsan elhatározásra jut. Itt maradt. Én tudom, nagyon jól tudom, hogy az ő szeretete a miénk.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán „A” bérletben

Don Caesar de Bazán.

Vigjáték 5 felvonásban. Irták: Dumanoir és D' Emery.

SZEMÉLYEK:

II. Károly spanyol király	— Tanay.
Don Caesar de Bazán	— Komjáthy.
Don Jose de Santarem	— Bartha.
Montfiur marquis	— Szathmáry.
Marquiné	— Csügényi.
Maritána, utcai énekesnő	— Fái F.
Lazarille	— Lányi I.
Kapitány	— Fenyéry.
Biró	— Püspöky.
Rendőrtiszt	— Serfözy.
Börtönőr	— Nagy J.
Apród	— Cserényi.
Egy öreg	— Herczegh.

Holnap, Csütörtökön „B” bérlet

A menyem.

Vigjáték 3 felvonásban.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa, a közbiztonság érdekében gyártás útján az 1900. 1901. és 1902. években előállítandó műjég átvételére és szállítására zárt ajánlati verseny tárgyalást tart.

Vállalkozni szándékozók felhívának, hogy zárt ajánlataikat 1900. január 23. napjának délután 5 órájáig — a vállalati ár 5%-lójának a házipénztárba

leitéletét igazoló letét jeggyel együtt — a polgármesteri hivatalnál adhatják be; az elkésve érkezett, vagy bánatpénz nélkül beadott ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Az ajánlati feltételek a számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A beérkező zárt ajánlatok 1900. év január 24. napján délelőtt 10 órakor fognak a városház nagytermében nyilvánosan felbontatni.

Debreczen, 1899. december 23-án.

A városi tanács

Értesítés.

V. b. Hollay Miklós budapesti kereskedő

csődtömeget megvettem

és azt a mai naptól kezdve kiárusítom. És pedig:

női, férfi- és gyermek czipők.

Férfi gallér és kézelő 10 kr.

Férfi ingek

óriási választékban 80 krtól.

Nyakkendő feltűnő olcsón. Téli alsóruhák stb. Kitűnő minőségű és finom férfi és női keztyűk és esernyők. — Miederek 45 krtól.

Székeley Jenő,

főter,

Biedermann pilóta alatt.

Alkalmi bevásárlás!

Van szerencsém értesíteni a n. é. k. önséget, hogy a

Besenczky Kálmán-féle

női divat, vászon- és rövidáru

üzletet

megvettem és a mai naptól a

gyári árnál is olcsóbban árusítom el.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Alkalmi bevásárlás!

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakezímével el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kinetári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 20 kr.

Eladó föld.

Varga kertben a vasuti fűtőház-
zal szemben 4800 □-ól pusztá föld
(kevés szőlővel) alkalmas deszka, fa-
raktárnak, vagy háztelepeknek, felosztva
is eladó. Értekezhetni: Salétrom-sor
2. szám.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém igen tisztelt
vevőimet és a nagyérdemű közön-
séget értesíteni, hogy üzlethelyisé-
gemet a Casinó épületből az
átellenben levő

Pénzügyigazgatósági épületbe
Kossuth-uteza 4-ik sz.
helyeztem át.

Ez alkalommal üzletemet a leg-
utolsó divatszerint s a legkényesebb
izléseknek is megfelelő mindenféle
bel- és külföldi szövetekkel dusan
felszereltem s ajánlom a n. é.
közönség becses figyelmébe.

A Casinó épületben eddig birt
bolthelyiség mától kezdve kiadó.

Teljes tisztelettel

Prelovsky András.

3519.
1899. eln.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni timár-utcai óvónői állásra, mely állás évi 500 frt készpénz
fizetés, természetbeni lakás s 12 m. tűzifa javadalmazással van összekötve; ezennel
nyilvános pályázat hirdettetik.

Ennélfogva felhivatnak mindazon törvényes képesítéssel bíró óvónők, kik
az állást elnyerni óhajtják, hogy képesítő oklevéllel s eddigi működésüket igazoló
okmányaikkal kellőleg felszerelt kérvényüket 1900. évi Január 22-ig alantírt
községi iskolaszéki elnökhöz annyival inkább adják be, mert az elkésve beér-
kező kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó óvónőt az iskolaszéknek jogában
lesz a városban levő más óvodába, ha a közszolgálat úgy kívánja, — áthelyezni.
Debreczen, 1899. Deczember hó.

Simonffy Imre

kir. tan. polgármester,
iskolaszéki elnök.

Hölgyek természetét csak a kitünő fűző teszi gyönyörködtetővé.

Ilyen fűzőket készít mérték után,
a természet szabályozó biztos sikerrel

Goldstein Karolina

orvosilag elismert

mű mellfűző gyár

Debreczen, Fötér Biedermann-palota.

Ajánlja saját találmányu **Matinée**
fűzőit, amelyek rossz fűzők által oko-
zott testi betegségeknek elejét veszik.

Vidéki megrendelés 6 óra alatt készül.

Képes árjegyzék ingyen.

60 krtól feljebb

nagy készlet,
kiváló választék.

A „Debreczeni Ujság”

pártoktól és kormánytól független politikai napilap
megjelenik minennap korán reggel,

közöl az országos eseményekről bő távirati és

express tudósításokat
mindennap tárczát, regényt, gazdag hírvivatot.

A „Debreczeni Ujság” a legolcsóbb és a legelterjedtebb politikai napilapja
DEBRECZENNEK.

Előfizetési ára egész évre	6 frt —	Negyed évre 1 frt 50 kr.
Fél évre 3 frt —	Egy hónapra 50 kr.

Megrendelhető a Debreczeni Ujság kiadóhivatalában. Fötér Biedermann-palota.